

Legal Alert

Projektowane zmiany w Prawie upadłościowym i naprawczym

Lipiec 2014

W ostatnich dniach Rząd przygotował i skierował do konsultacji projekt nowej ustawy - Prawo restrukturyzacyjne zmieniającej także dość istotnie obowiązujące Prawo upadłościowe i naprawcze („PUIiN”), z którego znikną postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu oraz postępowanie naprawcze.

Nowelizacja PUIiN ma na celu:

- zapewnienie spójności z nowym prawem restrukturyzacyjnym
- poprawienie instytucji upadłościowych, które nie funkcjonowały optymalnie
- doprecyzowanie i uporządkowanie wielu regulacji oraz usunięcie pojawiających się w praktyce wątpliwości interpretacyjnych.

Nowelizacja zachowuje przy tym podstawowe założenia struktury i celów prawa upadłościowego, główne instytucje i zasadnicze elementy procedury, niemniej należy się spodziewać zmiany tytułu PUIiN, który po nowelizacji powinien brzmieć: „Prawo upadłościowe”.

Istotne zmiany w treści PUIiN:

- **Definicja niewypłacalności** z art. 11 ma zostać **doprecyzowana**. Przesłanka płynnościowa ma się posługiwać domniemaniem wzruszalnym, zgodnie z którym dłużnik jest niewypłacalny, jeśli opóźnienie w wykonaniu zobowiązań pieniężnych przekracza trzy miesiące. Pomocnicza przesłanka zadłużeniowa została natomiast wzbogacona o czas trwania, który musi przekraczać 24 miesiące.
- Negatywną przesłankę ogłoszenia upadłości z art. 13 (tzw. **ubóstwo masy**) rozszerza się o sytuację, w której majątek dłużnika wystarczyć mógłby wyłącznie na pokrycie kosztów postępowania, nie pozwalając przy tym na zaspokojenie wierzycieli choćby w minimalnym stopniu. Oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości w takiej sytuacji da przynajmniej niektórym wierzycielom szansę na choćby częściowe zaspokojenie.

- Projekt przewiduje jednoznacznie, iż **legitymację do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości** będą mieli jedynie wierzyciele osoby dłużnika (art. 20 ust. 1). Sąd oddali wniosek wierzyciela jeśli dłużnik wykaże, że wierzytelność wnioskodawcy jest sporna w całej kwocie, a spór ma rzeczywisty charakter i zaistniał między stronami przed złożeniem wniosku (nowy art. 12a). Dwutygodniowy **termin na wystąpienie o upadłość** ulegnie przedłużeniu do jednego miesiąca, co bardziej odpowiada realiom. Zaliczka wnioskodawcy na poczet wydatków w toku postępowania o ogłoszenie upadłości ma być obowiązkowa i wynosić 3000 złotych (nowy art. 22a). **Cofnięcie wniosku** może zostać uznane za niedopuszczalne, jeśli prowadziłoby do pokrzywdzenia wierzycieli (ma to zapobiec składaniu wniosków przez wierzycieli tylko w celu zastraszenia dłużnika i zmuszenia go do zapłaty).
- Projekt wprowadza funkcję **zastępcy sędziego komisarza**, którego celem ma być sprawniejsze prowadzenie postępowania. Podobny cel ma także **Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości**, w którym będą publikowane orzeczenia.
- *Novum* stanowi instytucja **przygotowanej likwidacji majątku**, polegającej na sprzedaży przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa lub składników majątkowych stanowiących znaczną część przedsiębiorstwa na warunkach określonych we wniosku o ogłoszenie upadłości (nowy dział VIa tytułu II). Wniosek będzie uwzględniony, gdy taka sprzedaż będzie korzystniejsza niż likwidacja na zasadach ogólnych. Instytucja ta powinna przyspieszyć postępowanie i ułatwić pełniejsze zaspokojenie wierzycieli.
- Szereg zmian mających na celu uelastycznienie przepisów i ich dostosowanie do wymogów praktyki przewidziano w zakresie **wpływu upadłości na zobowiązania upadłego** (proponując zasadniczo ułatwienie odstępowania od umów przez syndyka, w tym także niewzajemnych) oraz w zakresie **bezskuteczności**



i zaskarżenia czynności upadłego (tu na przykład rozszerzono krąg osób, co do których z mocy prawa uznaje się za bezskuteczną czynność prawną z upadłym o osoby pozostające z nim w faktycznym związku i wspólnie z nim gospodarujące). Wśród zmian przepisów dotyczących wpływu upadłości na toczące się postępowania, wyróżnia się **wyeliminowanie** krytykowanego rozwiązania w postaci **umorzenia z mocy prawa** postępowań przed sądami polubownymi. Nowelizacja zrównuje w tym aspekcie spory arbitrażowe z toczącymi się przed sądami powszechnymi.

- Nowelizacja proponuje jednolity (1-miesięczny) termin na **zgłoszenie wierzytelności** i znaczne **odformalizowanie zgłoszenia** – w tym możliwość dokonywania zgłoszeń drogą elektroniczną, brak obowiązku przedkładania wraz ze zgłoszeniem dowodów, wzór zgłoszenia, terminy instrukcyjne dla sędziego komisarza i syndyka.
- Proponuje się zastosowanie do sprzeciwu i odpowiedzi na sprzeciw reguł prekluzyjnych, zasadę **rozpoznania sprzeciwu na posiadzeniu niejawnym** w terminie 2 miesięcy i możliwość skorzystania z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach innego postępowania (np. toczącego się między dłużnikiem a wierzycielem sporu sądowego przed ogłoszeniem upadłości, a następnie zawieszzonego). W zakresie nieobjętym sprzeciwami lista wierzytelności będzie mogła zostać zatwierdzona przez sędziego komisarza przed rozpoznaniem sprzeciwów, a co za tym idzie, możliwe będzie sporządzenie w niezaskarżonym zakresie planu podziału i przekazanie stosownych kwot wierzycielom (art. 260 ust. 3 i art. 337 ust. 1).

Wspomnieć należy, iż pomimo wyeliminowania opcji układowej postępowania upadłościowego **zawarcie układu nadal będzie możliwe** na gruncie PUiN, jeśli będzie to z korzyścią dla ogółu wierzycieli.

- Projekt przewiduje przemodelowanie dotychczasowych kategorii interesów (art. 342 ust. 1), czyli kolejności zaspokajania wierzycieli. Przed wszystkim, istotnie ograniczone ma zostać uprzywilejowanie należności publicznoprawnych. Ponadto, koszty postępowania nie będą zaspokajane w ramach kategorii jako nie stanowiące wierzytelności upadłościowych. Kategorią podstawową obejmującą wierzytelności nieuprzywilejowane, w tym publicznoprawne, ma być docelowo kategoria druga.

O nowych rozwiązaniach restrukturyzacyjnych pisaliśmy w czerwcowym Legal Alercie.



Justyna Dereszyńska
+48 22 50 50 765
E-mail ►